

Kortlægning af udgiftsposter

1.	Indledning.....	2
2.	Opsummering.....	4
3.	Oversigt over udgifter	6
4.	KL's Kend din Kommune	8
5.	Forholdet mellem centrale og decentrale udgiftsposter over tid	10
6.	Stigende udgiftsposter fra 2016 til 2018	12
6.1	Bidrag til statslige og private skoler (konto 3.22.10)	12
6.2	Fællesudgifter (konto 3.22.02)	14
6.3	Kommunale specialskoler (Konto 3.22.08)	15
7.	Faldende udgiftsposter fra 2016 til 2018	19
7.1	Folkeskoler (konto 3.22.01).....	19
7.2	Skolefritidsordninger (3.22.05).....	23
7.3	Befordring af elever (3.22.06)	24
8.	Bilag.....	26
	Bilag 1. Opgørelsen efter den autoriserede kontoplan	26
	Bilag 2. Sammenhæng mellem den autoriserede kontoplan og den politiske organisering	27
	Bilag 3. Overblik over centrale og decentrale midler på skoleområdet fra 2016 til 2018.....	29

1. Indledning

Formålet med notatet er at belyse anvendelsen af midlerne på skoleområdet

Som led i budgetaftalen for 2019-2022 besluttede aftalepartierne, at der skal gennemføres en analyse af økonomien på skoleområdet i Randers Kommune. Analysen skal belyse, hvordan midlerne anvendes, og hvordan der prioriteres mellem skoleområdets forskellige elementer. Analysen skal give et billede af økonomien og udnyttelse af samme for at sikre den bedste mulige kvalitet inden for de afsatte midler samt give forslag til, hvordan de kommende års effektiviseringsbidrag kan leveres.

Analysen udspringer af det paradoks, at Randers Kommune rangerer blandt de dyrere kommuner i KL's nøgletalsrapporter, hvad angår udgifter pr. folkeskoleelev. Samtidigt har folkeskolerne i Randers Kommune en oplevelse af at have knappe ressourcer at kunne drive skole for. Den samlede analyse skal derfor være med til at give svar på, om og i givet fald hvordan begge disse billeder kan være korrekte på samme tid.

Indeværende notat er første del af analysen og indeholder en kortlægning af udgiftsposterne på skoleområdet i 2016-2018

Dette notat indeholder første spor af analysen, som består af en kortlægning og nedbrydning på relevant detailniveau af de eksisterende udgiftsposter i perioden 2016-2018. Analysen fokuserer på de samlede udgifter relateret til skoleområdet.

Skoleområdet i Randers Kommune har været præget af et merforbrug de seneste år, særligt i 2016 og 2017. I 2018 er forbruget derimod blevet reduceret, og en stor del af skolerne har afviklet deres gæld ved at udarbejde og følge handleplaner, jf. sag 197 *Status på handleplaner 2018* den 11. december 2018 på Skole- og Uddannelsesudvalget. Samtidigt har der været stort fokus på forholdet mellem almen- og specialundervisningsområdet igennem det seneste år for at skabe en bedre balance mellem midler brugt på almen- og specialundervisningsområdet, se fx sag 198 *Samlet overblikssag for sagskompleks vedrørende specialundervisningsområdet* den 21. maj 2019 på Skole- og Uddannelsesudvalget.

Læsevejledning: Analysens opgørelser følger den autoriserede kontoplan

Analysen følger den autoriserede kontoplan for at skabe mest mulig sammenlignelighed til BDO's benchmarkanalyse (spor 2) og andre nøgletal. Det betyder, at der er mindre afvigelser i forhold til budgetopfølgningernes økonomiafgræsning, hvor der kun ses på udgifter under Skole- og Uddannelsesudvalget, og som typisk anvendes i sagsfremstillingerne. Der kan findes en detaljeret beskrivelse af de enkelte udgiftsposter i bilag 1.

Afvigelserne kan primært forklares ved, at opgørelsen også medtager udgifter på skoleområdet, der ligger udenfor Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde. 93 % af udgifterne til skoleområdet (konto 3) i Randers Kommune ligger under Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde, mens enkelte udgifter ligger under Miljø- og teknikudvalget¹ (6,4 %), Økonomiudvalget² (0,6 %) samt

¹ Udgifter til Ejendomsservice og omfatter bygningsrelaterede udgifter, rengøring og pedel-bistand på skolerne.

² It-relaterede udgifter (tidligere skole-it)

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget³ (0,2 %). At udgifter på skoleområdet er placeret under andre udvalg skyldes primært hensyn til samling og rationalisering af kompetencer fx vedr. bygninger, it, mv. Derudover undlader opgørelsen en lille del af budgettet under Skole- og uddannelsesudvalget, nemlig ca. 2 % af udgiftsposterne, hvilket dækker over udgifter til fritidshjem og klubber, børnebyer samt talepædagoger. Der findes en mere detaljeret opgørelse i bilag 2.

Endelig er det vigtigt at være opmærksom på, at tallene i 2016 og 2017 er pris- og lønreguleret til 2018-priser for at øge sammenligneligheden henover årene. Alle udviklinger mellem årene afrapporteres derved i 2018-priser. Udgifterne er afrapporteret som nettoudgifter.

Notatet er bygget op i otte afsnit

Kortlægningen er udover indeværende indledning delt op i otte afsnit, som indeholder følgende:

- **Afsnit 2** indeholder en opsummering, der kort opridser hovedpointerne i de efterfølgende afsnit. Afsnittet kan bruges til at danne sig et hurtigt overblik over analyserne.
- I **afsnit 3** vises udgifterne på skoleområdet i perioden 2016 til 2018 og giver overblik over udgifternes størrelse i de tre år.
- **Afsnit 4** dykker nærmere ned i de udgiftsposter, som KL's nøgletal i "Kend din Kommune" bygger på, for at se nærmere på, om det kan være med til at forklare, hvorfor Randers Kommune ligger blandt de dyrere kommuner i opgørelsen af nøgletallet i 2019.
- **Afsnit 5** undersøger forholdet mellem centrale og decentrale udgifter over tid.
- **Afsnit 6** dykker ned i de udgiftsposter, der er steget mest i løbet af de tre år, hvorimod **afsnit 7** ser nærmere på de udgiftsposter, der er faldet mest i samme periode.
- Til sidst indeholder **afsnit 8** bilagsmateriale med mere detaljerede oplysninger og en nedbrydning af data.

³ Udgifter til idrætsklasser på skoleområdet

2. Opsummering

Udgifterne på skoleområdet er faldet med knap 2 % fra 2016 til 2018

Analysen indledes med et samlet overblik over udgifterne på skoleområdet. Samlet set er udgifterne på skoleområdet faldet med knap 2 % fra 942,6 mio. kr. i 2016 til 931,4 mio. kr. i 2018. De tre største udgiftsposter på skoleområdet er udgifter til Folkeskoler (59 % af udgifterne i 2018), Kommunale specialskoler (13 %) og Bidrag til statslige og private skoler (11 %).

Skolernes gældsafvikling slår ikke igennem i KL's nøgletal, som baseres på regnskab 2017

Analysen udspringer bl.a. af det paradoks, at Randers Kommune rangerer blandt de dyrere kommuner i KL's nøgletalsrapporter, hvad angår udgifter pr. folkeskoleelev. Samtidigt har folkeskolerne i Randers Kommune en oplevelse af at have knappe ressourcer at kunne drive skole for. Analysen ser derfor nærmere på udviklingen i de udgiftsposter, som KL's nøgletal baseres på.

Analysen viser, at udgifterne var særligt høje i 2017, som er det regnskabsår, som KL's nøgletal i 2019 baserer sig på. Det er særligt udgifterne til Folkeskoler, som ligger højt i 2017, og som falder markant i 2018. Folkeskolernes gældsafvikling i 2018 slår således endnu ikke igennem i KL's nøgletal i 2019. Det er dog også vigtigt at bemærke, at KL's nøgletal baseres på en række konti udover Folkeskoler, herunder Fællesudgifter, PPR, Befordring, Specialundervisning og Efter- og videreuddannelse. Derudover dækker det ikke kun udgifter under Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde, men ligeledes i begrænset omfang Miljø- og teknikudvalgets og Økonomiudvalgets.

Størstedelen af udgifterne på skoleområdet afholdes decentralt, men de centrale udgifter er steget fra 2016 til 2018, hvilket især skyldes stigende udgifter til privatskoler

Det har været oplevelsen, at der har været en forskydning fra de decentrale til centrale udgifter. Derfor ser analysen også på forholdet mellem dem. Langt størstedelen af udgifterne på skoleområdet konteres decentralt (82 % i 2018), mens 15 % konteres centralt og 3 % konteres som særlige overførsler og projektmidler. De centrale udgifter er dog steget fra 2016 til 2018 med 21,9 mio. kr., samtidigt med at de decentralt afholdte udgifter er faldet med 35,1 mio. kr. Stigningen i de centrale udgifter kan primært forklares ved en stigning i Bidraget til privatskolerne. Derudover er Fællesudgifter steget, samtidigt med at salget af pladser på specialskolerne, som konteres centralt, er faldet (hvilket giver faldende indtægter og dermed stigende udgifter). Samtidigt er særligt de decentrale udgifter til Folkeskoler og Skolefritidsordninger faldet. Det skyldes dels skolernes gældsafvikling i perioden, men også en forskydning af elever fra folke- til privatskolerne i Randers Kommune.

Bidraget til statslige og private skoler, Fællesudgifter og udgifterne til Kommunale specialskoler er de udgiftsposter, der er steget mest i perioden 2016 til 2018

Bidrag til statslige og private skoler er den udgiftspost, der er steget mest siden 2016, nemlig med 14,1 mio. kr. Stigningen i udgifterne kan forklares ved stigningen i antallet af privatskoleelever i Randers Kommune samt en stigning i bidraget pr. indskreven elev, da taksten steg i 2018.

Fællesudgifter, som i Randers Kommune primært dækker over udgifter til Læringscenter Randers og dele af Børn og Skole Sekretariatet, er steget med 5,7 mio. kr. fra 2016 til 2018. Stigningen kan

primært forklares ved etableringen af nye opgaver på Læringscenter Randers, som bl.a. et centralt kompetenceteam, lønudgifter til lærere som aktører, mellemrumstilbud mv. En del af disse midler fordeles ud på skolerne.

Udgifter til Kommunale specialskoler er steget med 4,3 mio. kr. i 2018-priser siden 2016. Størstedelen af udgifterne afholdes til undervisning i egne specialskoler samt fritidstilbud til elever med behov for særlig støtte. Stigningen i udgifterne kan særligt forklares ved, at antallet af randrusianske elever i egne specialskoler er steget.

Udgifterne til Folkeskoler, Befordring af elever og Skolefritidsordninger er faldet mest i perioden

Folkeskoler er den største udgiftspost på skoleområdet med et forbrug på ca. 552 mio. kr. i 2018. Godt 80 % af udgifterne afholdes på aftaleenhederne (folkeskolerne), mens 15 % ligger som centrale udgifter. De centrale udgifter dækker primært EUD10, plejebragte børn, centralt betalte it-udgifter mv. Udgifterne er faldet med ca. 19,1 mio. kr. siden 2016, hvilket svarer til et fald på ca. 3 %. Udgifterne pr. folkeskoleelev er dog tæt på uforandret i perioden, da antallet af folkeskoleelever er faldet tilsvarende. Størstedelen af folkeskolerne har reduceret deres forbrug fra 2016 til 2018, og seks folkeskoler har endda reduceret deres forbrug med ca. 20 %, dvs. ca. en femtedel af deres samlede forbrug. Reduktionen i udgifter til Folkeskoler skyldes dog ikke kun skolernes gældsafvikling, men også en reduktion i forbruget under Miljø- og teknikudvalget samt Økonomiudvalget.

Udgifter til Befordring af elever er faldet med 24 % fra 26,2 mio. kr. i 2016 til 19,8 mio. kr. i 2018. Knap to tredjedele af udgifterne til befordring anvendes til befordring af elever i folkeskolerne inkl. specialklasser, mens omtrent en tredjedel anvendes til befordring af elever i kommunale specialskoler. Faldet i befodringsudgifter kan særligt forklares ved en reduktion i udgifter til særkørsel (taxa) til specialklasselever, som er faldet med 33 % i perioden med i alt 4,9 mio. kr. Det skyldes primært det fælles kørselsudbud i 2017, hvor priserne til særkørsel på skoleområdet faldt.

Udgifter til Skolefritidsordninger er faldet med 3,1 mio. kr. i perioden. Størstedelen af udgifterne til Skolefritidsordninger dækker over driften, og det er her udgifterne blev reduceret mest. Det hænger sandsynligvis sammen med et faldende elevtal i folkeskolerne.

3. Oversigt over udgifter

Analysen indledes med et samlet overblik over udgifterne på skoleområdet. I 2018 lå de samlede udgifter på skoleområdet på omtrent 931,4 mio. kr. (2018-priser). Størstedelen af udgifterne, 551,8 mio. kr., lå under Folkeskolen og dækker primært over udgifter til almen- og specialklasser. Den næststørste udgiftspost er "Kommunale specialskoler" på 116,7 mio. kr., tæt efterfulgt af Bidrag til statslige og private skoler på 105,8 mio. kr. i 2018.

Kort læsevejledning til tabel 1

"Folkeskoler" dækker over udgifter til både almen- og specialklasser, hvorimod udgifter til specialskoler konteres for sig under "Kommunale specialskoler". Udgifter til befordring konteres ligeledes for sig og indgår således hverken i udgifter til "Folkeskoler" eller "Kommunale specialskoler". "Fællesudgifter" dækker kun udgifter til Børn og Skole Sekretariatet og Læringscenter Randers. De øvrige fællesudgifter som fx mellemkommunale afregninger ligger under "Folkeskolen". Se bilag 1 for en nærmere beskrivelse af de enkelte udgiftsposter.

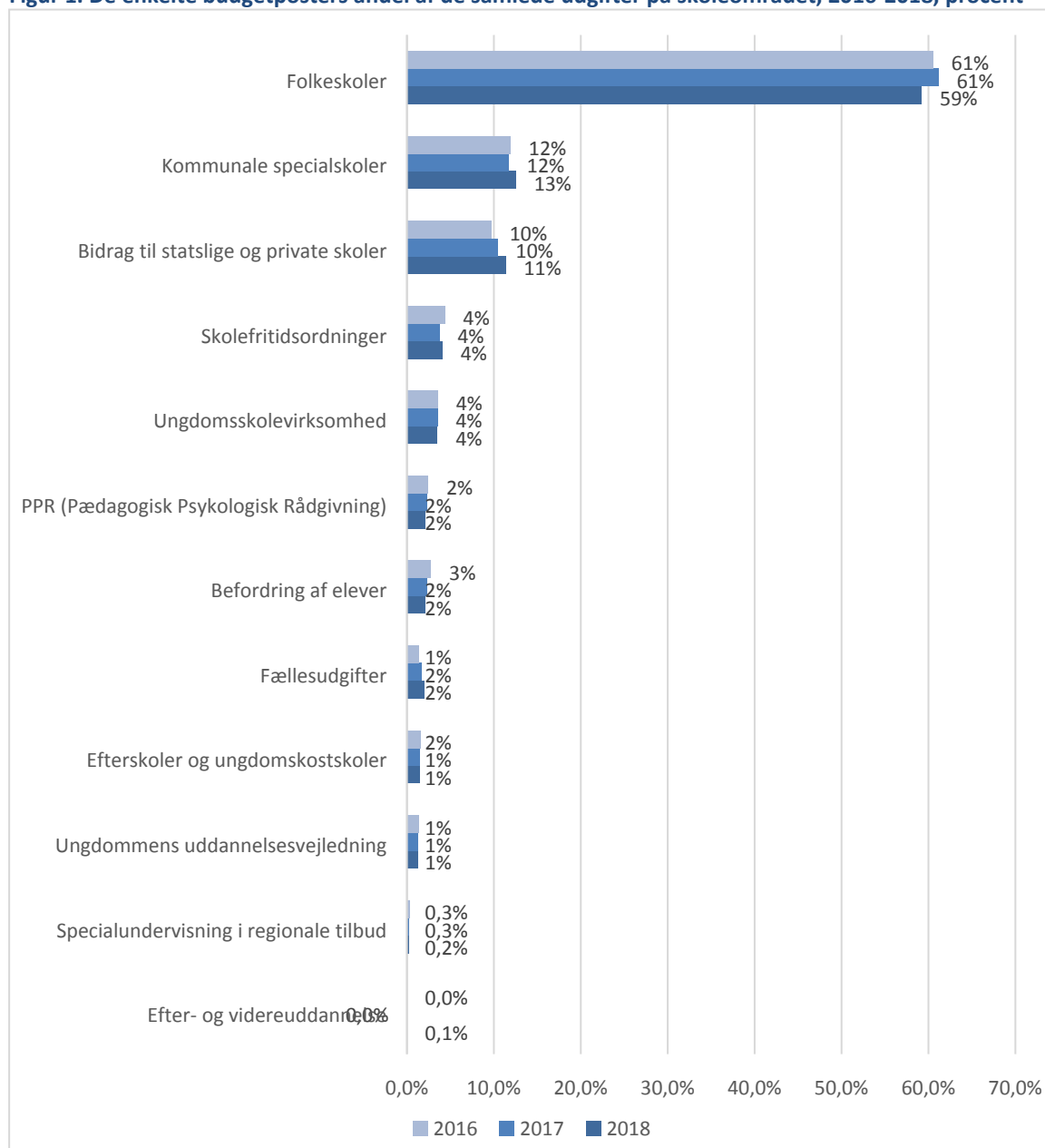
Tabel 1. Oversigt over de samlede udgifter på skoleområdet, 2016-2018, millioner kroner, 2018-priser

(mio. kr., 2018 pl)	2016	2017	2018
03.22.01 Folkeskoler	570,9	589,6	551,8
03.22.02 Fællesudgifter	12,8	16,6	18,4
03.22.04 PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	23,0	22,6	20,1
03.22.05 Skolefritidsordninger	41,2	36,0	38,1
03.22.06 Befordring af elever	26,2	22,7	19,8
03.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud	2,7	2,7	2,2
03.22.08 Kommunale specialskoler	112,4	113,0	116,7
03.22.09 Efter- og videreuddannelse	0,4	-0,4	0,5
03.22.10 Bidrag til statslige og private skoler	91,7	100,5	105,8
03.22.12 Efterskoler og ungdomskostskoler	14,6	14,0	13,6
03.22.14 Ungdommens uddannelsesvejledning	13,2	12,5	11,6
03.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	33,6	34,0	32,8
Hovedtotal	942,6	963,9	931,4*

Note: *Af de 931,4 mio. kr. i 2018 lå ca. 846,3 mio. kr. under Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde, se bilag 2.

Den næste figur 1 viser derudover de enkelte budgetposters andel af de samlede udgifter på skoleområdet i 2016-2018. Folkeskoler står i 2018 for omtrent 59 % af udgifterne, mens Udgifter til kommunale specialskoler ligger på omtrent 13 % samme år. Den tredjestørste udgiftspost, Bidraget til statslige og private skoler, står for 11 % af udgifterne i 2018.

Figur 1. De enkelte budgetposters andel af de samlede udgifter på skoleområdet, 2016-2018, procent

Overordnet set ligger udgiftsniveauet for de enkelte poster således forholdsvis stabilt mellem årene, som det er illustreret i figur 1. Der kan dog spores udviklinger i udgifterne på de enkelte udgiftsposter. De største udviklinger beskrives nærmere i afsnit 6 og 7.

4. KL's Kend din Kommune

Den samlede budgetanalyse udspringer bl.a. af det paradoks, at Randers Kommune rangerer blandt de dyrere kommuner i KL's nøgletalsrapporter, hvad angår udgifter pr. folkeskoleelev. Samtidigt har folkeskolerne i Randers Kommune en oplevelse af at have knappe ressourcer at drive skole for. Den ser derfor nærmere på udviklingen i de udgiftsposter, som KL's nøgletal baseres på.

KL udgiver hvert år "Kend din Kommune" med kommunale nøgletal, som giver mulighed for at sammenligne kommunernes økonomi, serviceniveau og baggrundsoplysninger om demografi mv. på tværs af kommuner. På nøgletallet nettoudgifter per elev 2019 ligger Randers Kommune nr. 35 ud af 98 kommuner. Randers Kommune ligger altså over gennemsnittet i forhold til landets kommuner. Det er vigtigt at forstå konteksten, når der arbejdes med nøgletallet. Det handler blandt andet om, hvilke udgiftsposter og regnskabsår nøgletallet bygger på.

For det første bygger KL's nøgletal på en række konti udover Folkeskoler, herunder Fællesudgifter, PPR, Befordring, Specialundervisning og Efter- og videreuddannelse. Det er bl.a. for at imødekomme kommunernes forskellige konteringspraksis på området. For det andet baserer KL's 2019 opgørelse af nøgletallene sig på regnskabstal fra 2017, der er prisreguleret til 2019-priser. Folkeskolernes gældsafvikling i 2018 af merforbruget fra 2016-2017 slår således endnu ikke igennem i KL's nøgletal 2019. Det vil det først gøre i KL's nøgletal i 2020.

Nedenstående tabel 2 indeholder de syv udgiftsposter, som er inkluderet i KL's nøgletal. Tabellen er ligesom de resterende tabeller i dette notat reguleret til 2018-priser. Den kan således ikke direkte sammenlignes med KL's nøgletal, som er i 2019-priser.

Tabel 2. Udvikling i de udgiftsposter som udgør KL's nøgletal opgjort på kommuneniveau

Kontonr.	2018-priser	Beløb, mio. kr.			Udvikling		
		2016	2017	2018	2016 til 2017	2017 til 2018	2016 til 2018
3.22.01	Folkeskoler	570,9	589,6	551,8	18,7	-37,8	-19,1
3.22.02	Fællesudgifter	12,8	16,6	18,4	3,8	1,8	5,6
3.22.04	PPR	23,0	22,6	20,1	-0,4	-2,5	-2,9
3.22.06	Befordring af elever	26,2	22,7	19,8	-3,5	-2,9	-6,4
3.22.07	Specialundervisning i regionale tilbud	2,7	2,7	2,2	0	-0,5	-0,5
3.22.08	Kommunale specialskoler	112,4	113	116,7	0,6	3,7	4,3
3.22.09	Efter- og videreuddannelse	0,4	-0,4	0,5	-0,8	0,9	0,1
	Total	748,3	766,9	729,6	18,6	-37,3	-18,7

De samlede udgiftsposter, som udgør KL's nøgletal nettoudgifter per elev, har i 2016 ligget på 748,3 mio. kr. Tallet er fra 2016 til 2017 steget med 18,6 mio. kr. og herefter faldet med 37,3 mio. kr. Nøgletallet har altså ligget særlig højt i 2017, som KL's nøgletal 2019 baserer sig på. Dette kan påvirke Randers Kommunes placering blandt landets dyrere kommuner. Selvom nøgletallet i Randers Kommune er faldet i 2018, er det dog ikke ensbetydende med, at Randers Kommunes placering vil falde næste år, da landets øvrige kommuner ligeledes kan have reduceret udgifterne pr. elev.

Den største udgiftspost i KL's nøgletal er "Folkeskoler", som uddybes i afsnit 7. Som det fremgår af tabel 2 er denne udgiftspost steget med 18,7 mio. kr. fra 2016 til 2017, mens den er faldet med 37,8 mio. kr. fra 2017 til 2018. Den største påvirkning af det samlede nøgletal sker således på baggrund af udgifter til posten "Folkeskoler".

Derudover ses en stigning i perioden til udgiftsposterne "Fællesudgifter" og "Kommunale specialskoler", som beskrives nærmere i afsnit 6. Til gengæld er udgifterne til "PPR" og "Befordring" faldet i perioden. Specialundervisning i regionale tilbud og Efter- og videreuddannelse udgør små udgiftsposter som kun i mindre grad påvirker nøgletallet.

5. Forholdet mellem centrale og decentrale udgiftsposter over tid

Dette afsnit ser nærmere på forholdet mellem centrale og decentrale udgiftsposter. Nedenstående tabel 3 viser udviklingen i centralt og decentralt afholdte midler fra 2016 til 2018. I tabellen ses det, at centralt afholdte udgifter er steget med 21,9 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 19 %. Omvendt er de decentralt afholdte udgifter faldet med 35,1 mio. kr. Endelig er udgifter, der er konteret som særlige overførsler eller projektmidler, steget med ca. 2 mio. kr.

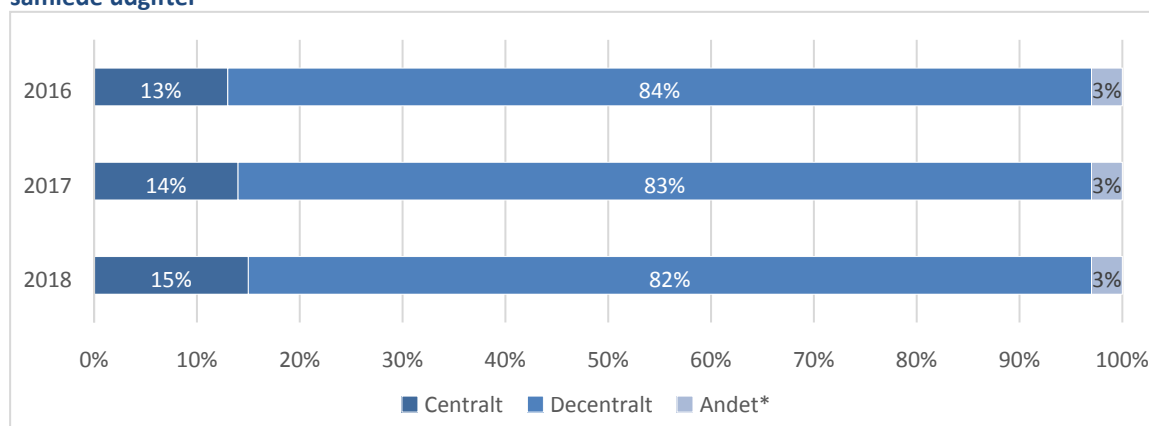
Tabel 3. Overblik over centrale og decentrale midler på skoleområdet fra 2016 til 2018, mio. kr., 2018-priser

Mio. kr., 2018-priser	2016	2017	2018	Udvikling 2016-2018
Centralt	118,1	136,4	140	21,9
Decentralt	796,1	798	761	-35,1
Andet*	28,4	29,5	30,4	2
Total	942,6	963,9	931,4	-11,2

*Andet dækker særlige overførsler og projektmidler.

Figur 2 viser fordelingen af centrale og decentrale midler opgjort i andele af de samlede udgifter. Den tydeliggør, at langt størstedelen af udgifterne – over 80 % – afholdes decentralt, mens en mindre andel, mellem 13-15 %, afholdes centralt. Selvom de centrale udgifter således er steget lidt i perioden, mens de decentrale udgifter er faldet, er den overordnede balance den samme.

Figur 2. Overblik over centrale og decentrale midler på skoleområdet fra 2016 til 2018, mio. kr., i andele af de samlede udgifter

*Andet dækker særlige overførsler og projektmidler.

Nedenstående tabel 4 giver et indblik i størrelsen på de centrale udgiftsposter og udviklingen i dem over tid. Tabellen er sorteret med den største udgiftspost først. Den viser, at Bidraget til privatskoler er den klart største centrale udgiftspost, som i 2018 udgør ca. 76 % af de centrale udgifter.

Stigningen i de centrale midler kan primært forklares ved, at Bidraget til privatskolerne, er steget med ca. 14,1 mio. kr., at de centralt afholdte Fællesudgifter er steget med omtrent 5,7 mio. kr., samtidigt med at indtægter fra salg af pladser på specialskolerne, som konteres centralt, er faldet med omtrent 6,8 mio. kr. At de centrale udgifter ikke er steget helt så meget kan primært forklares

ved, at udgifter til Befordring er nedbragt med ca. 6,4 mio. kr. Disse udviklinger er nærmere beskrevet i afsnit 6 og 7.

Tabel 4. Overblik over centrale midler i regnskab 2018, sorteret efter udgiftsposters størrelse

Kontonr.	Mio. kr., 2018-priser	2016	2017	2018	Udvikling fra 2016-2018
03.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	91,7	100,5	105,8	14,1
03.22.01	Folkeskoler	18,8	25,8	20,2	1,4
03.22.06	Befordring af elever	26,2	22,7	19,8	- 6,4
03.22.02	Fællesudgifter	11,8	16,6	18,4	6,6
03.22.12	Efterskoler og ungdomskostskoler	14,6	14,0	13,6	- 0,9
03.22.07	Specialundervisning i regionale tilbud	2,7	2,7	2,2	- 0,5
03.22.08	Kommunale specialskoler (salg af pladser)*	-10,7	-7,1	- 3,9	6,8
03.22.05	Skolefritidsordninger (forældrebetaling)*	-37,2	-38,9	- 36,3	0,9
	Total centrale midler	118,1	136,4	140,0	21,9

*Kommunale specialskoler og Skolefritidsordninger bidrager positivt til de centrale midler gennem hhv. salg af pladser og forældrebetaling. Indtægter fremgår med negativt fortegn.

De decentrale udgifter er særligt faldet under udgiftsposten Folkeskoler med ca. 22,3 mio. kr. fra 2016 til 2018. Det beskrives nærmere i afsnit 7, hvor der ligeledes fremgår en oversigt over, hvad de centrale udgifter under "Folkeskoler" dækker over. Samtidigt er de decentrale udgifter under "Skolefritidsordning" faldet med 4,1 mio. kr. Endelig betyder en omorganisering af opgaver fra PPR til Læringscenter Randers, at udgifter, der i 2016 blev konteret på PPR som decentral enhed, i 2018 konteres centralt på læringscentret. Det er således i højere grad udtryk for en ændret konteringspraksis mellem de to enheder end det er udtryk for en reel ændring i fordeling af midler mellem skolerne som det decentrale niveau og forvaltningen og støttefunktionerne som det centrale niveau på skoleområdet. En del af midlerne under Læringscenter Randers anvendes også til at finansiere aktører, som ansat decentralt på skolerne, hvilket uddybes nærmere i afsnit 6 om Fællesudgifter.

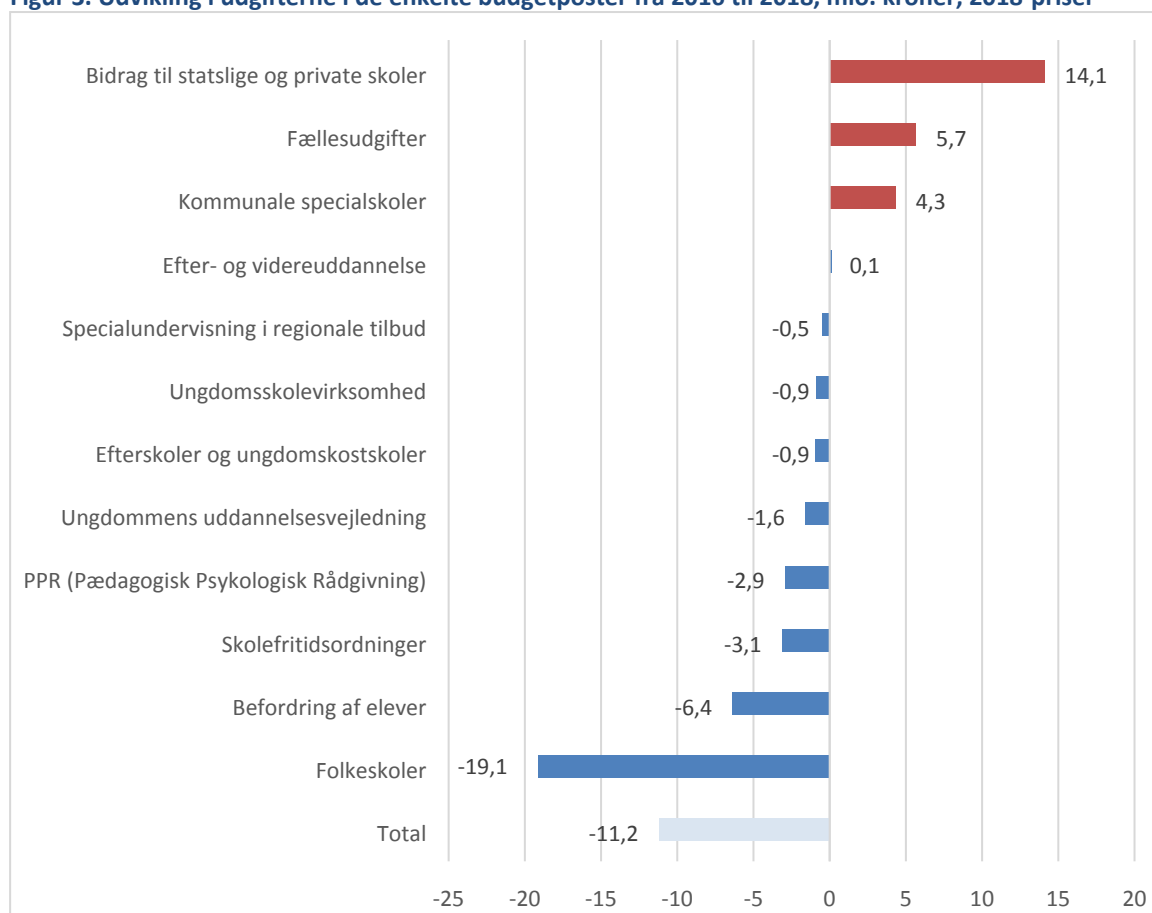
I bilag 3 ses en samlet tabel over udviklingen i de centrale og decentrale midler opdelt på alle konti fra 2016 til 2018.

Det er værd at bemærke, at der i tillæg til de ovennævnte centrale midler også findes midler, der konteres decentralt, men hvor deres forbrug er centralt fastsat gennem budgettet på skoleområdet. Disse midler fremgår ikke af ovenstående tabel. Et eksempel på dette er praktisk medhjælp. Der er således afsat til et budget til praktisk medhjælp for folkeskolerne, som udmøntes ad hoc decentralt på skolerne, når skolerne har elever med behov for praktisk medhjælp. Et andet eksempel er, at der i Randers Kommune er enighed om, at der betales kollektivt til skoleledelse. Udgifter for praktisk medhjælp og skoleledelse fremgår af kontoplanen decentralt, men midlernes fordeling og brug fastsættes centralt.

6. Stigende udgiftsposter fra 2016 til 2018

Dette afsnit fokuserer på de udgiftsposter, der er steget mest fra 2016 til 2018. Figur 3 fremhæver de tre udgiftsposter, der er steget mest i perioden, nemlig Bidrag til statslige og private skoler, Fællesudgifter og Kommunale specialskoler.

Figur 3. Udvikling i udgifterne i de enkelte budgetposter fra 2016 til 2018, mio. kroner, 2018-priser

På de næste sider gennemgås hver af de tre udgiftsposter.

6.1 Bidrag til statslige og private skoler (konto 3.22.10)

Bidrag til statslige og private skoler er det kommunale bidrag for elever hjemmehørende i Randers Kommune, som er optaget på frie grundskoler eller privatskoler og evt. tilhørende skolefritidsordning. Kommunernes betaling til staten er fastsat i Lov om friskoler og private grundskoler mv. og fastlægges på den årlige finanslov. Taksten steg i 2018. Der betales både et kommunalt bidrag pr. elev for undervisning og for private skolars SFO⁴. Budgettet under Skole- og uddannelsesudvalget demografireguleres til faktiske elever i privatskoler.

Som den fremgår af nedenstående tabel 5, er Bidrag til statslige og private skoler den udgiftspost, der er steget mest siden 2016. I 2018 ligger bidraget til statslige og private skoler i Randers Kommune på omtrent 105,8 mio. kr., hvilket svarer til omtrent 11 % af de samlede udgifter på skoleområdet.

⁴ I 2018 lå taksten på 38.017 kr. for undervisningstilbuddet og 7.699 kr. for skolefritidsordningen.

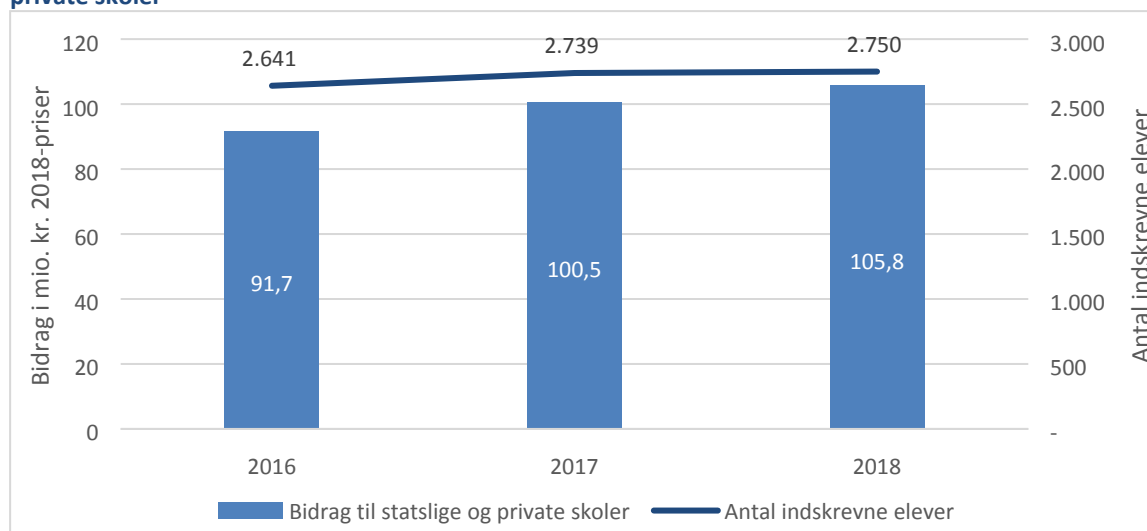
Udgifterne er fra 2016 til 2018 steget med omtrent 14,1 mio. kr. Det er således den udgiftspost, der er steget mest på skoleområdet i Randers Kommune i perioden fra 2016 til 2018.

Tabel 5. Nøgletal ifbm. bidrag til statslige og private skoler

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug på skoleområdet			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
Bidrag til statslige og private skoler	91,7	100,5	105,8	10%	10%	11%	14,1

Stigningen i udgifterne kan dels forklares ved, at antallet af privatskoleelever i Randers Kommune er steget med 4 %. Som figur 4 viser, er antallet elever i privat- og frie grundskoler således steget fra ca. 2.641 elever i 2016 til 2.750 elever i 2018.

Figur 4. Bidrag til statslige og private skoler i mio. kr. i 2018-priser samt antal indskrevne elever i statslige og private skoler

Note: Elevtal er opgjort efter regnskabsår og ikke skoleår ved at dividere skoleårenes elevtal med 5/12 og 7/12 for at fremkomme til elevtallet i det pågældende regnskabsår.

Samtidigt er Randers Kommunes statslige bidrag pr. indskreven elev steget ca. 11 % fra 34.709 kr. i 2016 til 38.465 kr. i 2018, som tabel 6 viser. Stigningen skyldes primært, at de statslige takster steg i 2018.

Tabel 6. Bidrag til statslige og private skoler pr. indskreven privatskoleelev, 2016-2018, 2018-priser

2018-priser	2016	2017	2018
Bidrag til statslige og private skoler pr. indskreven elev*	34.709	36.707	38.465

*Bidraget medregner både udgifter til undervisning og SFO.

Udgifterne til statslige og private skoler kan ikke direkte påvirkes af Randers Kommune, da der er tale om en statslig fastsat takst pr. elev. Udgifterne vil stige i takt med at privatskolefrekvensen stiger. Ønskes disse udgifter nedbragt, skal der derfor ses nærmere på indsatserne inden for "Folkeskolen som første valg", der har til formål, at forældre og elever i Randers Kommune vælger folkeskolen.

6.2 Fællesudgifter (konto 3.22.02)

Fællesudgifter dækker over udgifter og indtægter, der ikke entydigt kan henføres til enkelte skoler. I Randers Kommune dækker det primært over udgifter til faglige og pædagogiske konsulenter, der er tilknyttet forvaltningen under Børn og Skole samt Læringscenter Randers.

Fællesudgifterne udgør i 2018 ca. 18,4 mio. kr. svarende til 2 % af de samlede udgifter på skoleområdet. Fællesudgifterne er således en forholdsvis lille udgiftspost. I 2018 er der blevet brugt omtrent 6,9 mio. kr. på Børn og Skole Sekretariatet svarende til ca. en tredjedel af udgifterne under Fællesudgifter, mens 11,6 mio. kr. er blevet anvendt på Læringscenter Randers svarende til ca. to tredjedele. Fællesudgifterne er steget med omtrent 5,7 mio. kr. siden 2016 svarende til en stigning på 45 %. Stigningen kan primært forklares ved en udvidelse af Læringscenter Randers. Samtidigt er udgifterne til Børn og Skole Sekretariatet steget med 0,9 mio. kr.

Tabel 7. Nøgletal ifm. fællesudgifter

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug til fællesudgifter			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
Børn og Skole Sekretariatet (konto 3)	6,0	6,3	6,9	47%	38%	37%	0,9
Læringscenter Randers	5,9	10,4	11,6	46%	63%	63%	5,7
Total	12,8*	16,6*	18,4	93%*	100%	100%	5,7*

*I 2016 var Naturskolen Fussingø (0,02 mio. kr.) samt en mindre del af PPR (0,9 mio. kr.) konteret under "Fællesudgifter". Disse er undladt af tabellen, hvorfor totalen ikke summerer i 2016. I 2017 er et mindre beløb af PPR (0,03 mio. kr.) ligeledes konteret under "Fællesudgifter". Totalen for udviklingen summerer derfor heller ikke til udviklingen i de to udgiftsposter.

Læringscenter Randers

Stigningen i Fællesudgifter kan primært forklares ved udvidelsen af Læringscenter Randers. Denne udvidelse er primært finansieret af provenue midlerne fra skolestrukturændringen.

Finansieringen af Læringscentret via provenu fra skolestrukturændringen i 2015⁵

Byrådet besluttede den 12. januar 2015 at ændre skolestrukturen for kommunens folkeskoler. Det frigjorde et provenu, der kan geninvesteres i kvalitet i skolevæsenet. Det økonomiske resultat af ændringerne udgjorde 37,5 mio. kr. årligt, som primært blev tilvejebragt via reducerede personaleomkostninger (ledelse, administration, lærere, skolepædagoger mv.). Byrådet besluttede at anvende 5 mio. kr. til arbejdet med inklusion (inklusionsprovenu) samt 7 mio. kr. årligt til opgradering af it på skolerne (it-provenu).

Udvidelsen af Læringscenter Randers er således primært finansieret af inklusionspuljen på 5 mio. kr. Derudover er to-sprogsindsatsen blevet flyttet fra en folkeskole til læringscentret. Udgiften konteres

⁵ Beskrivelsen bygger på sagsfremstillingen fra Sag 274 "Ny skolestruktur pr. 1. august 2015. Opgørelse af provenu", der blev behandlet den 26. oktober 2015 i Byrådet i Randers Kommune.

derfor under Fællesudgifter og ikke længere under Folkeskolen. Tabel 8 giver en oversigt over fordelingen af midlerne på Læringscenter Randers i 2018⁶.

Tabel 8. Oversigt over ressourcerne på Læringscenter Randers i 2018.

	Mio. kr.
Administration, ledelse og drift til fællessamling, økonomi mv.	2,2
Inklusionspulje: Mellemløst tilbud, løn til centralt kompetenceteam (3 medarbejdere) samt lønudgift til skolernes lærere som aktører	5,0
Sprogbro/Dansk som andet sprog	0,7
Naturfagsindsats	0,1
Fællessamling, primært indkøb af læringsressourcer mm. til udlån på skolerne	0,6
Skolebiblioteker ¹	2,6
Pædagogisk udviklingsarbejde	0,2
Øvrige	0,2
Total	11,6

¹Det dækker over fællesudgifter til bl.a. bibliotekssystemet. Resten af midlerne fordeles på alle skoler til materialekøb.

En stor del af ovenstående midler administreres af Læringscenter Randers, men fordeles på skolerne. Fx er inklusionspuljen med til at finansiere inklusionsaktører, læseaktører, matematikaktører mv., som er lærere på folkeskolerne i Randers Kommune, der gennem et kompetenceudviklingsforløb uddannes som resourcepersoner.

Børn og Skole Sekretariatet

I tillæg til udvidelsen af Læringscenter Randers er udgifterne under Børn og Skole Sekretariatet steget med omtrent 900.000 kr. Det stigende forbrug skyldes omkonteringer. I 2018 blev der overført 1,2 mio. kr. fra "Faglig sparring" fra 3.22.01 til Børn og Skole Sekretariatet (3.22.02), samt 0,25 mio. kr. fra anlæg til driftsrammen til styrket sagsbehandling af anlæggene indenfor skoleområdet. Forbruget i 2018 er derfor højere end de foregående år.

6.3 Kommunale specialskoler (Konto 3.22.08)

Kommunale specialskoler dækker over udgifter og indtægter vedrørende kommunale specialskoler. Dvs. skoler, hvor der gives specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 2, i særlige specialskoler adskilt fra den almindelige folkeskole. Det dækker både egne tilbud (Oust Mølleskolen, Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen inkl. deres skolefritidsordning) samt køb af pladser i specialskoler i andre kommuner eller andre forvaltninger i Randers Kommune. Indtægter og udgifter vedrørende kommunale specialklasser konteres derimod under 3.22.01 Folkeskolen.

⁶ Sag 43 " Læringscenter Randers - opgaver, økonomi og indsatser", der blev behandlet den 5. marts 2019 i Skole- og Uddannelsesudvalget i Randers Kommune.

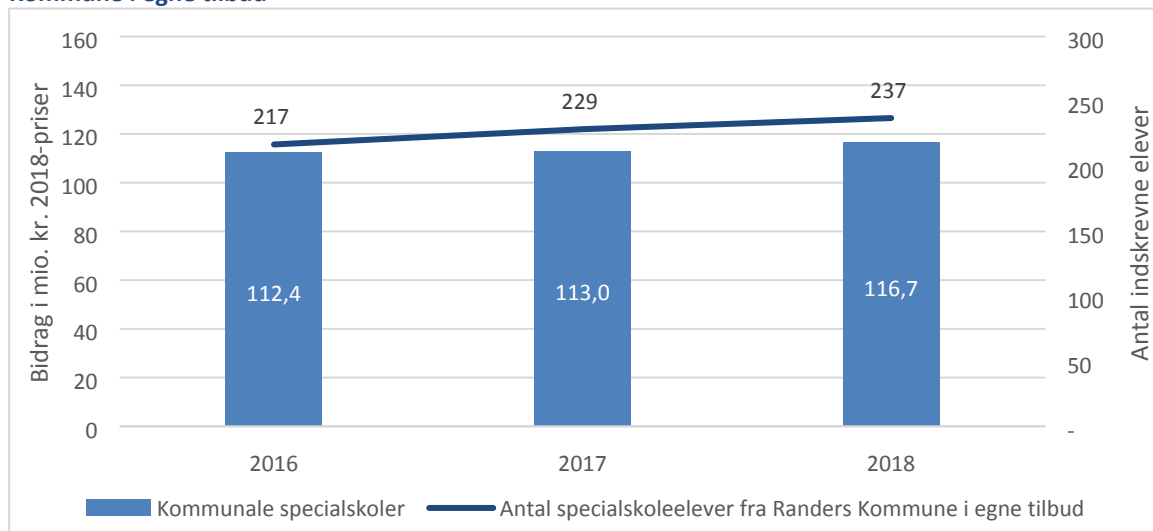
Udgifterne til de kommunale specialskoler ligger på 116,7 mio. kr. i 2018, og det er den næststørste udgiftspost på skoleområdet i Randers Kommune. Udgifterne er steget med 4,3 mio. kr. siden 2016, hvilket svarer til en stigning på ca. 4 %.

Tabel 9. Nøgletal for Kommunale specialskoler

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug på skoleområdet			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
Kommunale specialskoler	112,4	113,0	116,7	12%	12%	13%	4,3

Figur 5 viser udgifter til kommunale specialskoler i mio. kr. i 2018-priser samt antal specialskoleelever fra Randers Kommune i egne tilbud. Den viser, at de stigende udgifter til specialskolerne også hænger sammen med et stigende antal elever i specialskolerne i perioden. Antallet elever er således steget med ca. 9 % fra 217 elever i 2016 til 237 elever i 2018.

Figur 5. Udgifter til kommunale specialskoler i mio. kr. i 2018-priser samt antal specialskoleelever fra Randers Kommune i egne tilbud

Note: Udgifter til kommunale specialskoler dækker over alle udgifter under konto 3.22.08. Elevtal er opgjort efter regnskabsår og ikke skoleår ved at dividere skoleårenes elevtal med 5/12 og 7/12 for at fremkomme til elevtallet i det pågældende regnskabsår. I tillæg til dette betaler Randers Kommune også for elever fra Randers Kommune, der går i specialskole i andre kommuner.

Udgifter pr. specialskoleelev har været let faldende med 5 % fra 2016 til 2018. Tabel 10 viser, at udgifter pr. specialskoleelev fra Randers Kommune er faldet fra 517.972 kr. i 2016 til 491.870 kr. i 2018. Dette dækker alle udgifter konteret under 3.22.08 og ikke kun udgifter til egne tilbud.

Tabel 10. Udgifter til kommunale specialskoler pr. specialskoleelev fra Randers Kommune i egne tilbud, 2016-2018, 2018-priser

2018-priser	2016	2017	2018
Udgifter til kommunale specialskoler pr. specialskoleelev*	517.972	494.267	491.870

* Udgifter til kommunale specialskoler dækker over alle udgifter under konto 3.22.08

Tabel 11 viser et overblik over udgiftsposterne under Kommunale specialskoler. Tabellen viser, at udgifterne til de kommunale specialskoler (aftaleenhederne) ligger på 112,9 mio. kr. i 2018, hvilket er ca. 3,1 mio. kr. lavere end i 2016. Udgifterne til ledelse er konstant i perioden. Som det fremgår af tabellen, kan de stigende udgifter primært forklares ved faldende indtægter på de centrale konti. Nettoindtægterne er således faldet med 6,8 mio. kr. fra 10,7 mio. kr. i 2016 til 3,9 mio. kr. i 2018. Samtidigt er det decentrale forbrug ikke reduceret tilsvarende, da flere randrusianske elever er startet på specialskole, jf. udviklingen i antal elever i figur 5.

Tabel 11. Overblik over udgiftsposter under konto 3.22.08 Kommunale specialskoler

Mio. kr., 2018-priser	2016	2017	2018	Udvikling 2016-2018
Udgifter under Skole- og uddannelsesudvalget				
Kommunale specialskoler (aftaleenhed)	116,0	115,0	112,9	-3,1
Ledelse	2,2	1,6 ¹	2,3	0,1
Centrale konti, som dækker over:	-10,7	-7,1	-3,9	6,8
<i>Undervisning</i>				
Køb af pladser				
• AS2007 (administrationssystem)	0,1	0,1	0,1	-0,0
• Egne specialskoler ²	76,4	80,6	75,4	-1,0
• Anden kommune	5,4	6,0	5,9	0,4
• Opholdssteder mv.	6,4	6,8	7,2	0,9
Salg af pladser				
• Egne specialskoler ²	-76,4	-80,6	-76,5	-0,1
• Anden kommune	-26,1	-23,0	-19,6	6,5
• Overhead	7,4	6,2	5,8	-1,6
<i>SFO</i>				
Køb af pladser				
• Egne specialskoler ²	20,8	22,8	23,0	2,2
• Anden kommune	0,9	0,7	0,4	-0,5
Salg af pladser				
• Egne specialskoler ²	-20,8	-22,8	-23,2	-2,4
• Anden kommune	-7,0	-5,8	-4,2	2,7
• Overhead	2,1	1,8	1,7	-0,4
Udgifter under Miljø- og teknikudvalget				
Kommunale specialskoler (Ejendomsservice)	4,9	3,6	5,4	0,5
Total	112,4	113,0	116,7	4,3

Note: ¹Det forholdsvis lave beløb under særlige overførsler og projektmidler skyldes en forskel i kontering i 2017. ²Randers Kommune har en BUM-model, hvilket betyder, at både indtægter og udgifter til egne tilbud konteres. Konteringen af køb og salg af pladser i egne tilbud bør gå i nul. I 2018 er der dog mindre afvigelse.

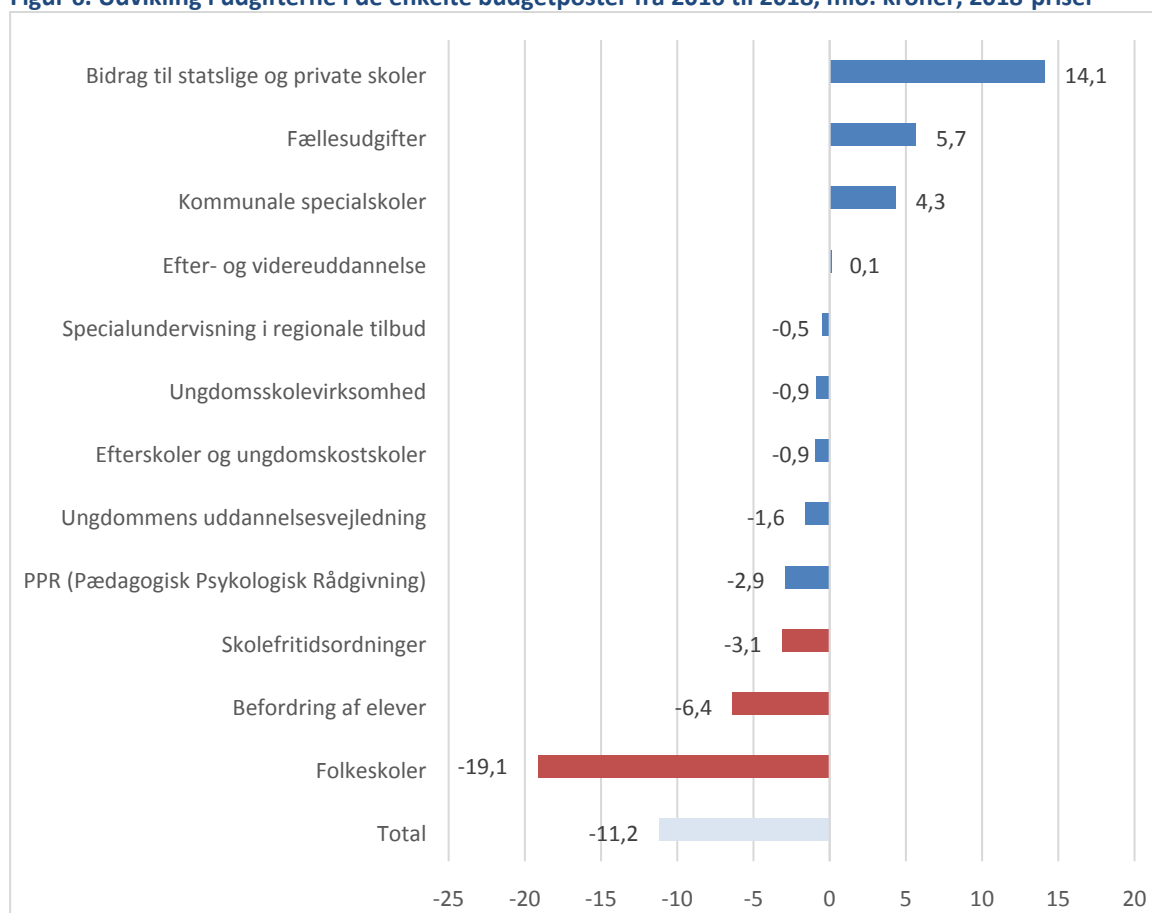
Dykkes der mere ned i de centrale konti, så konteres her både udgifter til køb af pladser og indtægter fra salg af pladser. Indtægterne fra salg af pladser til andre kommuner er faldet med 6,5 mio. kr. fra 26,1 mio. kr. i 2016 til 19,6 mio. kr. i 2018. Samtidigt er udgifterne til køb af pladser i andre kommuner og opholdssteder steget i perioden med henholdsvis 0,4 mio. kr. og 0,9 mio. kr. Et lignende billede gør sig gældende, når der ses på udgifter til SFO. Her er indtægterne fra salg af pladser til andre kommuner faldet med 2,7 mio. kr.

Endelig er udgifterne til kommunale specialskoler under Teknik- og miljøudvalget, hvilket primært dækker udgifter til Ejendomsservice, steget med 0,5 mio. kr. i perioden.

7. Faldende udgiftsposter fra 2016 til 2018

Dette afsnit fokuserer på de udgiftsposter, der er faldet mest fra 2016 til 2018. Figur 6 fremhæver de tre udgiftsposter, der er faldet mest i perioden, nemlig Folkeskoler, Befordring og Skolefritidsordninger.

Figur 6. Udvikling i udgifterne i de enkelte budgetposter fra 2016 til 2018, mio. kroner, 2018-priser

På de næste sider gennemgås hver af de tre udgiftsposter.

7.1 Folkeskoler (konto 3.22.01)

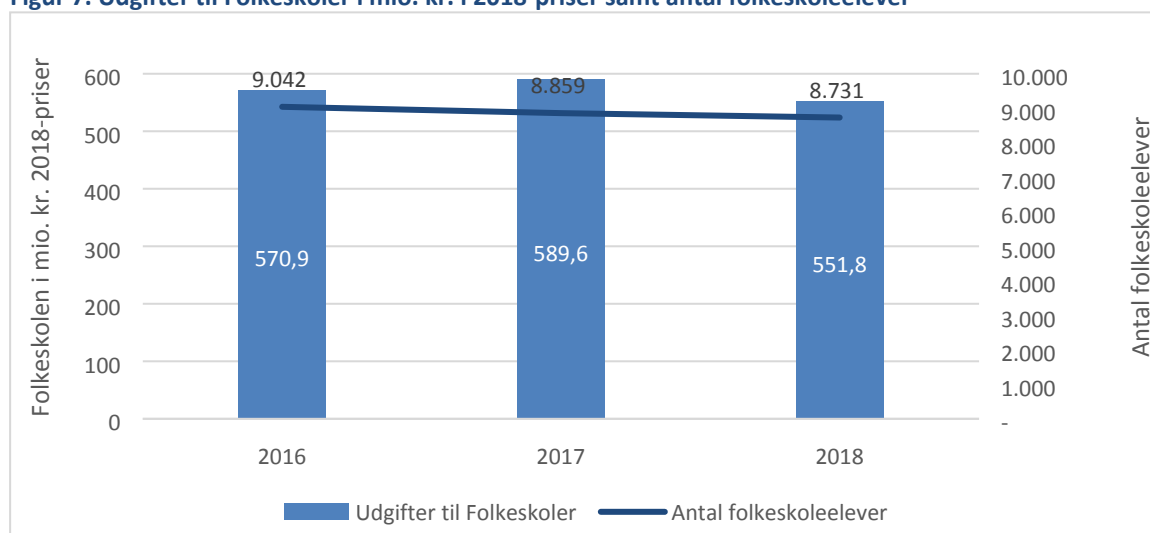
Udgifter til folkeskoler dækker over midler vedrørende kommunens folkeskoler. Der indgår også udgifter og indtægter til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn, som varetages af kommunens folkeskoler. Alle udgifter og indtægter vedrørende specialskoler indgår derimod under 3.22.08.

Udgifter til folkeskoler ligger i 2018 på omtrent 551,8 mio. kroner, og det er således den største udgiftspost på skoleområdet. Udgifterne til folkeskoler er faldet med knap 19,1 millioner kroner siden 2016, hvilket svarer til, at udgifterne er blevet reduceret med omtrent 3 % fra 2016 til 2018 (og med 6,4 % siden udgiftstopet i 2017).

Tabel 12. Nøgletal for Folkeskoler

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug på skoleområdet			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
3.22.01 Folkeskoler	570,9	589,6	551,8	61%	61%	59%	-19,1

Figur 7 illustrere både udgifterne til Folkeskoler over tid samt antal elever i folkeskolen. Antal folkeskoleelever er faldet fra 9.042 elever i 2016 til 8.731 elever i 2018, og udgifterne er faldet tilsvarende.

Figur 7. Udgifter til Folkeskoler i mio. kr. i 2018-priser samt antal folkeskoleelever

Note: Elevtal er opgjort efter regnskabsår og ikke skoleår ved at dividere skoleårenes elevtal med 5/12 og 7/12 for at fremkomme til elevtallet i det pågældende regnskabsår.

Udgifterne pr. folkeskoleelev ligger således på samme niveau i 2016 og i 2018 på omtrent 63.000 kr. pr. folkeskoleelev. Til gengæld steg udgifterne i 2017 på trods af et faldende elevtal, og udgifterne i 2017 lå således betydeligt højere end de to andre år på godt 66.000 kr. pr. elev.

Tabel 13. Udgifter til Folkeskoler pr. folkeskoleelev, 2016-2018, 2018-priser

2018-priser	2016	2017	2018
Udgifter til Folkeskoler pr. folkeskoleelev*	63.145	66.557	63.204

* Udgifter til Folkeskoler dækker over alle udgifter under konto 3.22.01

De faldende udgifter til Folkeskoler flugter således godt med det faldende elevtal fra 2016 til 2018, om end udgifterne lå noget højere i 2017.

Det er vigtigt at bemærke, at udgifterne under 3.22.01 Folkeskoler dækker over mere end folkeskolernes decentrale budgetter. For det første dækker kontoen også centrale konti, som vist i tabel 14. Langt størstedelen, 91 %, af forbruget er decentrale midler, mens 20,2 mio. kr. svarende til 4 % af forbruget under Folkeskoler i 2018 således dækker over centrale midler.

De centrale midler dækker primært over køb og salg af pladser, udgifter til EUD10 samt it-support. 2,2 mio. kr. af de centrale midler ligger derudover uden for Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde.

Tabel 14. Opgørelse af centrale midler under 3.22.01 Folkeskoler

Mio. kr., 2018-priser	2016	2017	2018
Centrale midler	18,8	25,8	20,2
• EUD10	7,7	6,6	5,1
• Køb og salg af pladser	4,8	7,4	3,5
• IT-support	2,7	3,0	2,7
• IT-driftsudgifter	0,0	1,3	2,3
• Idrætsklasser (SKO) (Sundheds-, idræts- og kulturudvalget)	1,0	1,1	1,5
• Undervisning- og elevaktiviteter	2,0	1,4	1,3
• AES og Godt i Gang	0,5	1,0	1,0
• Faglig sparring	1,9	0,7	0,7
• Ejendomscentret TM (Miljø- og teknikudvalget)	0,9	1,1	0,7
• Uddannelse af skoleledelser	0,4	0,6	0,4
• Administrationsudgifter	0,1	0,4	0,3
• Diverse	0,3	0,1	0,3
• Tolk- og konsulentbistand	0,3	0,9	0,2
• Bygninger	2,1	1,0	0,2
• Visitationsenheden	0,0	0,0	0,1
• Undervisning af asylbørn (indtægter)	-5,9	-1,1	0,0
Total midler under 3.22.01 Folkeskoler	570,9	589,6	551,8

Derudover dækker kontoen over udgifter, der er under andre udvalgs bevillingsområder. Den næste tabel, tabel 15, viser således, at omtrent 89 % af udgifterne til Folkeskoler i 2018 lå under Skole- og uddannelsesudvalgets område, mens 10 % lå under Miljø- og teknikudvalget⁷ samt en mindre del under Økonomiudvalget⁸ samt Sundheds-, idræts- og kulturudvalget⁹. At udgifter på skoleområdet er placeret under andre udvalg skyldes primært hensyn til samling og rationalisering af kompetencer fx vedr. bygninger, it, mv.

⁷ Udgifter til Ejendomsservice og omfatter bygningsrelaterede udgifter, rengøring og pedel-bistand på skolerne.

⁸ It-relaterede udgifter (tidligere skole-it)

⁹ Udgifter til idrætsklasser på skoleområdet

Tabel 15. Udgifter til Folkeskoler opdelt efter udvalg, beløb mio. kr., andel af det samlede forbrug til folkeskoler samt udviklingen fra 2016 til 2018

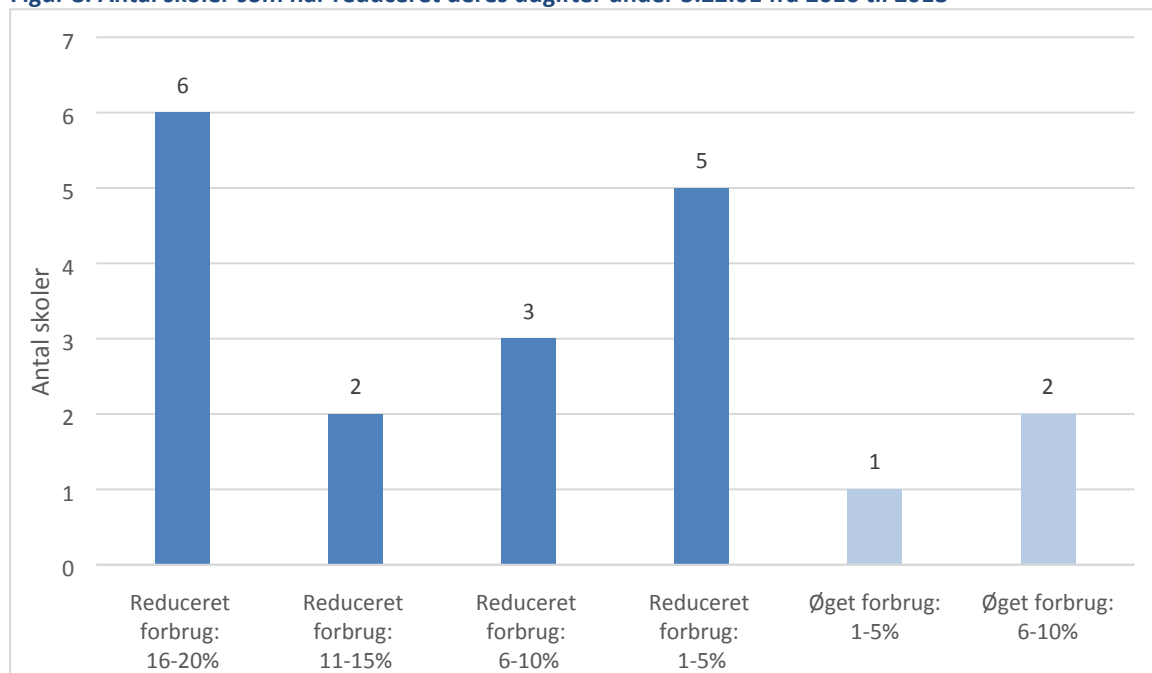
2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug til Folkeskoler			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
Skole- og uddannelsesudvalget	534,3	518,4	491,6	94%	88%	89%	- 42,7
Miljø- og teknikudvalget	32,1	63,2	53,1	6%	11%	10%	21,0
Økonomiudvalget	3,5	6,9	5,6	1%	1%	1%	2,1
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	1,0	1,1	1,5	0%	0%	0%	0,5
Total	570,9	589,6	551,8	100%	100%	100%	- 19,1

Som det fremgår af tabel 15 er udgifterne til Folkeskolen under Skole- og uddannelsesudvalget nedbragt med ca. 42,7 mio. kr. i perioden. Dette kan særligt forklares ved en afvikling af merforbruget på skoleområdet. Skolerne havde i 2016 et samlet underskud på 16,8 mio. kr., hvilket i 2018 er blevet reduceret til 2,7 mio. kr. Tabellen viser dog ligeledes, at udgiftstoppen i 2017 på i alt 589,6 mio. kr. også kan forklares med stigende udgifter til Folkeskolen under Miljø- og teknikudvalgets samt Økonomiudvalgets bevillingsområde.

Figur 8 viser, at størstedelen af skolerne har reduceret deres forbrug fra 2016 til 2018. I alt har 16 ud af de 19 folkeskoler reduceret deres forbrug med mellem 1 og 20 %. Tre skoler har derimod øget deres forbrug med mellem 1 og 10 %.

Opgørelsen viser, at seks skoler har reduceret deres forbrug med 16-20 %, dvs. ca. en femtedel af deres forbrug fra 2016 til 2018.

Figur 8. Antal skoler som har reduceret deres udgifter under 3.22.01 fra 2016 til 2018

7.2 Skolefritidsordninger (3.22.05)

Udgifter til skolefritidsordninger dækker over midler vedrørende skolefritidsordningen, herunder søskendetilskud, fripladser og forældrebetaling.

Udgifter til skolefritidsordninger udgør i 2018 38,1 mio. kr., hvilket svarer til 4 % af det samlede forbrug til skoleområdet. Ses der på udviklingen fra 2016 til 2018 fremgår det, at udgifterne til Skolefritidsordninger er faldet med 8 % i perioden.

Tabel 16. Nøgletal for Skolefritidsordninger

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug på skoleområdet			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
3.22.05 Skolefritidsordninger	41,2	36,0	38,1	4%	4%	4%	-3,1

Nedenstående tabel 17 bryder udgifterne til skolefritidsordninger ned i forskellige udgiftsposter. Som det fremgår af tabellen udgør Skolefritidsordninger den største post, hvilket dækker over driften af skolefritidsordningerne. Udgifter til driften er reduceret med 7 % fra 71,4 mio. kr. i 2016 til 66,3 mio. kr. i 2018. Derudover er udgifter til søskendetilskud faldet i perioden. Ligeledes ses et fald i indtægten fra forældrebetaling fra en samlet indtægt på 52,9 mio. kr. til en indtægt på 49,5 mio. kr. i 2018. Det følger et faldende elevtal i skolefritidsordningerne.

Tabel 17. Udvikling i udgiftsposter for Skolefritidsordninger

2018-priser, mio. kr.	2016	2017	2018	Udvikling fra 2016-2018
Driftsmidler til Skolefritidsordningen	77,8	74,3	73,8	-4,0
Førskoleordning (indtægt)*	-7,9	-11,3	-10,6	-2,7
Forældrebetaling (indtægt)	-52,9	-51,1	-49,5	3,4
Fripladser	11,9	11,7	11,8	-0,1
Søskendetilskud	10,8	9,9	9,5	-1,3
Køb og salg af pladser i andre kommuner	0,9	1,8	2,6	1,6
Ejendomsrelaterede udgifter under Miljø- og teknikudvalget	0,6	0,6	0,5	-0,1
Total	41,2	36,0	38,1	-3,1

*Note: Førskoleordning er konteret som indtægt, da udgiften ligger under børneområdet, da det vedrører 0-5-års området.

Faldet i udgifter og indtægter til Skolefritidsordninger kan sandsynligvis ligeledes forklares ved et faldende elevtal i folkeskolen, bl.a. pga. forskydningen fra folkeskolerne til privatskoler.

7.3 Befordring af elever (3.22.06)

Udgifter til befordring af elever dækker over udgifter til befordring til elever i almindelige folkeskoler på grund af trafikfarlige skolevej, afstandskriteriet samt sygdom/handicap (typisk specialklasseelever). Der ydes derudover befordring til elever i kommunale specialskoler samt regionale specialundervisningstilbud. Befordring af elever dækker over udgifter til elever i både almen- og specialområdet. Tilskud til befordring ydes i henhold til folkeskolelovens § 26.

Som det fremgår af nedenstående tabel 18, dækker befordring over ca. 19,8 mio. kr. i 2018 svarende til omtrent 2 % af de samlede udgifter. Udgifterne er faldet med ca. 6,4 millioner kroner i 2018-priser siden 2016, hvilket svarer til et fald på omtrent 24 %.

Tabel 18. Nøgletal for Befordring af elever

2018-priser	Beløb, mio. kr.			Andel af det samlede forbrug på skoleområdet			Udvikling 2016-2018
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	Mio. kr.
3.22.06 Befordring af elever	26,2	22,7	19,8	3%	2%	2%	-6,4

Som det fremgår af nedenstående tabel 19, anvendes i 2018 omtrent 12,7 mio. kr., dvs. knap to tredjedele af befordringsudgifterne, til befordring af elever i almindelige folkeskoler inkl. specialklasser.

Tabel 19. Udgifter til befordring af elever i almindelige folkeskolen og kommunale specialskoler, beløb og udvikling i mio. kr. i 2018-priser og procentvis stigning

2018-priser, mio. kr.		2016	2017	2018	Udvikling fra 2016-2018
Befordring af elever i almindelige folkeskoler, inkl. specialklasser	Buskort (primært afstand/trafikfarlig)	2,8	2,6	2,1	- 0,7
	Egen befordring	0,2	0,1	0,1	- 0,0
	Særkørsel - elever i andre kommuners skoler	0,4	0,3	0,5	0,1
	Særkørsel - elever i kommunens skoler	15,0	11,8	10,1	- 4,9
	Total	18,3	14,7	12,7	- 5,6
Befordring af elever i kommunale specialskoler	Buskort	0,0	0,1	0,0	- 0,0
	Egen befordring - elever i specialskoler	0,2	0,1	0,1	- 0,1
	Særkørsel - elever i andre kommuners specialskoler	0,6	0,9	0,7	0,1
	Særkørsel - elever i kommunens specialskoler	7,0	7,0	6,3	- 0,8
	Total	7,9	8,0	7,1	- 0,8
Total	26,2	22,7	19,8	- 6,4	

Note: Der er ikke registreret udgifter til befordring af elever i specialundervisning i regionale tilbud. Disse er konteret under 3.22.07.

Ser vi nærmere på befordring af disse elever, er den største udgiftspost særkørsel af elever på ca. 10,1 mio. kr. i 2018, hvilket primært er taxakørsel for elever i specialklasser. Det er den udgiftspost, der er blevet reduceret mest siden 2016 med ca. 33 %. Det skyldes særligt det fælles kørselsudbud i 2017, som reducerede udgifter til skolerelateret kørsel. Den næststørste udgiftspost til befordring af folkeskoleelever er buskort. Udgiften til buskort er blevet reduceret fra 2,8 mio. kr. i 2016 til 2,1 mio. kr. i 2018 svarende til et fald på 24 %. Derudover anvendes midler til særkørsel af elever i skoler uden for Randers Kommune samt forældrenes egen befordring

Ved befordring af elever i kommunale specialskoler udgør særkørsel af elever til kommunens egne specialskoler den klart største udgiftspost med et forbrug på 6,3 mio. kr. i 2018. Der har også her været et mindre fald i forbrug siden 2016 på ca. 0,8 mio. kr. i 2018-priser, hvilket svarer til et fald på 10 %.

8. Bilag

Bilag 1. Opgørelsen efter den autoriserede kontoplan

Budgetanalysen er opbygget efter den autoriserede kontoplan i budget- og regnskabssystemet for kommuner for at sikre størst mulig grad af sammenlignelighed med andre kommuner samt relevante nøgletal på nationalt niveau. Udgifterne er konteret under konto 3.22, som registrerer indtægter og udgifter vedrørende det kommunale skoleområde. Tabel 20 giver en forklaring af, hvad der ligger under de enkelte budgetposter.

Tabel 20. Begrebsafklaring af de forskellige udgiftsposter inden for hovedkonto 3.22

Budgetpost	Forklaring
3.22.01 Folkeskoler	Midler vedrørende kommunens folkeskoler, herunder midler i forbindelse med selve undervisningen, IT, administration på skolerne, inventar, rengøring, lokaler, udgifter til udenomsarealer, sygeundervisning, lejrskoler, skolekonsulenter og andet personale, der har deres hovedbeskæftigelse i folkeskolen mv. Der indgår også udgifter og indtægter til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn. Alle udgifter og indtægter vedrørende børn, der er visiteret til en specialskole, indgår ikke. De indgår derimod under 3.22.08.
3.22.02 Fælles udgifter	Midler, der ikke entydigt kan henføres til enkelte skoler. Det dækker over udgifter til faglige og pædagogiske konsulenter, der er tilknyttet forvaltningen og Lærings Center Randers.
3.22.04 Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	Midler vedrørende skolepsykolog og skolepsykologens kontor, skolepsykologiske fællesordninger, samt eventuelle køb af privat psykologiske konsulenttydelser mv. i forbindelse med visitationsprocessen
3.22.05 Skolefritidsordninger	Midler vedrørende skolefritidsordningen, herunder søskendetilskud, fripladser og forældrebetaling.
3.22.06 Befordring af elever	Midler til befordring af almenelever til og fra folkeskolen på grund af trafikfarlige skolevej eller ud fra afstandskriteriet, ud fra sygdom/handicap for specialklasser samt befordring af elever i kommunale specialskoler samt regionale specialundervisningstilbud.
3.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud	Midler i forbindelse med specialundervisning, der gives til elever i den undervisningspligtige alder på lands- og landsdelsdækkende institutioner, der varetages af regionerne.
3.22.08 Kommunale specialskoler	Midler vedrørende kommunale specialskoler. Dvs. skoler, hvor der gives specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 2, i særlige specialskoler adskilt fra den almindelige folkeskole. Det dækker både egne tilbud (Oust Mølleskolen, Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen inkl. deres skolefritidsordning) samt køb af pladser i specialskoler i andre kommuner og forvaltninger.
3.22.09 Efter- og videreuddannelse	Midler vedrørende efter- og videreuddannelse af lærere i folkeskolen og kommunale specialskoler og efter- og videreuddannelse af pædagoger, der medvirker i folkeskolens og kommunale specialskolers fagopdelte

	undervisning eller deltager i den understøttende undervisning.
3.22.10 Bidrag til statslige og private skoler	Kommunalt bidrag for elever hjemmehørende i Randers Kommune, som er optaget på frie grundskoler og evt. tilhørende skolefritidsordning. Der er tale om en takst per optaget elev, som fastlægges på den årlige finanslov.
3.22.12 Efterskoler og ungdomskostskoler	Kommunalt bidrag for elever hjemmehørende i Randers Kommune, som er optaget på efterskoler og ungdomskostskoler. Der er tale om en takst per optaget elev, som fastlægges på den årlige finanslov.
3.22.14 Ungdommens uddannelsesvejledning	Midler, der vedrører Ungdommens Uddannelsesvejledning, jf. lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv.
3.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	Midler vedrørende kommunens ungdomsskolevirksomhed, herunder kommunalt drevne ungdomsklubber og anden fritidsvirksomhed etableret ifølge lov om ungdomsskoler.
Hovedtotal	Summen af de ovenstående budgetposter.

Bilag 2. Sammenhæng mellem den autoriserede kontoplan og den politiske organisering

Inddelingen af budgetposterne følger ikke helt den politiske organisering i Randers Kommune. Tabel 21 viser de enkelte udvalgs andele af det samlede forbrug på skoleområdet.

Tabel 21. De enkelte udvalgs andele af det samlede forbrug på skoleområdet, 2016-2018

	2016	2017	2018
Skole- og uddannelsesudvalget	95,4%	92,1%	92,8%
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	0,1%	0,1%	0,2%
Miljø- og teknikudvalget	4,1%	7,1%	6,4%
Økonomiudvalget	0,4%	0,7%	0,6%

Den næste tabel viser udgiftsposterne opdelt efter funktion og udvalgenes bevillingsområde.

Tabel 22. Udgiftsposter opdelt efter funktion og udvalgenes bevillingsområde, mio. kr., 2018-priser

Udgiftspost	Udvalg	2016	2017	2018
Folkeskoler	I alt	570,9	589,6	551,8
	Skole- og uddannelsesudvalget	534,3	518,4	491,6
	Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	1,0	1,1	1,5
	Miljø- og teknikudvalget	32,1	63,2	53,1
	Økonomiudvalget	3,5	6,9	5,6
Fællesudgifter	I alt	12,8	16,6	18,4
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	I alt	23,0	22,6	20,1
	Skole- og uddannelsesudvalget	23,0	22,6	20,1
	Miljø- og teknikudvalget	0,0	0,0	0,0
Skolefritidsordninger	I alt	41,2	36,0	38,1
	Skole- og uddannelsesudvalget	40,6	35,4	37,5
	Miljø- og teknikudvalget	0,6	0,6	0,5
Befordring af elever	I alt	26,2	22,7	19,8
Specialundervisning i regionale tilbud	I alt	2,7	2,7	2,2
Kommunale specialskoler	I alt	112,4	113,0	116,7
	Skole- og uddannelsesudvalget	107,5	109,4	111,3
	Miljø- og teknikudvalget	4,9	3,6	5,4
Efter- og videreuddannelse	I alt	0,4	-0,4	0,5
Bidrag til statslige og private skoler	I alt	91,7	100,5	105,8
Efterskoler og ungdomskostskoler	I alt	14,6	14,0	13,6
Ungdommens uddannelsesvejledning	I alt	13,2	12,5	11,6
Ungdomsskolevirksomhed	I alt	33,6	34,0	32,8
	Skole- og uddannelsesudvalget	32,8	33,3	31,8
	Miljø- og teknikudvalget	0,8	0,7	0,9
Hovedtotal	Skole- og uddannelsesudvalget	899,7	887,8	864,3
	Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	1,0	1,1	1,5
	Miljø- og teknikudvalget	38,4	68,2	60,0
	Økonomiudvalget	3,5	6,9	5,6
Hovedtotal, i alt	I alt	942,6	963,9	931,4

Under Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde i Randers Kommune ligger ligeledes fritidshjem og klubber, børnebyer samt talepædagoger. Disse er ikke medtaget i hoveddelen af denne analyse, men indgår i et særskilt afsnit i bilaget. Snittet blev lagt for at sikre fuld sammenlignelighed med benchmarkanalysen (spor 2), og fordi disse udgiftsposter tilsammen kun dækker 2 % af Skole- og uddannelsesudvalgets bevillingsområde.

Bilag 3. Overblik over centrale og decentrale midler på skoleområdet fra 2016 til 2018

Dette bilag giver en oversigt over centrale og decentrale midler på skoleområdet opdelt på budgetposterne. Den viser både beløbet i mio. kr. i 2018-priser samt udviklingen fra 2016 til 2018.

Tablet 23. Overblik over centrale og decentrale midler på skoleområdet fra 2016 til 2018, opdelt på budgetposter, beløb og udvikling i mio. kr. i 2018-priser og procentvis stigning

Kontonr.	Mio. kr., 2018-priser		2016	2017	2018	Udvikling 2016 til 2018
03.22.01	Folkeskoler	Central	18,8	25,8	20,2	1,4
		Decentral	527,3	537,0	505,0	- 22,3
		Andet	24,8	26,8	26,6	1,8
03.22.02	Fællesudgifter	Central	11,8	16,6	18,4	6,6
		Decentral	0,9	- 0,0	-	- 0,9
02.22.04	PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	Decentral	22,1	22,0	19,7	- 2,4
		Andet	0,9	0,6	0,4	- 0,5
03.22.05	Skolefritidsordninger	Central	- 37,2	- 38,9	-36,3	0,9
		Decentral	78,4	74,9	74,3	- 4,1
03.22.06	Befordring af elever	Central	26,2	22,7	19,8	- 6,4
03.22.07	Specialundervisning i regionale tilbud	Central	2,7	2,7	2,2	- 0,5
03.22.08	Kommunale specialskoler	Central	-10,7	- 7,1	- 3,9	6,8
		Decentral	120,8	118,6	118,3	- 2,5
		Andet	2,2	1,6	2,3	0,1
03.22.09	Efter- og videreuddannelse	Central	0,1	-	-	- 0,1
		Decentral	1,1	0,5	0,5	- 0,6
		Andet	- 0,9	- 0,9	0,0	0,9
03.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	Central	91,7	100,5	105,8	14,1
03.22.12	Efterskoler og ungdomskostskoler	Central	14,6	14,0	13,6	- 0,9
03.22.14	Ungdommens uddannelsesvejledning	Decentral	12,6	11,9	10,9	- 1,7
		Andet	0,6	0,7	0,7	0,1
03.38.76	Ungdomsskolevirksomhed	Decentral	32,9	33,2	32,3	- 0,5
		Andet	0,7	0,8	0,4	- 0,3
	Total	Central	118,1	136,4	140,0	21,9
		Decentral	796,1	798,0	761,0	- 35,1
		Andet	28,4	29,5	30,4	2,0
		Total	942,6	963,9	931,4	- 11,2

*Andet dækker særlige overførsler og projektmidler.